

PORADA MF S KRAJI KONANÁ DNE 21.9.2017

**MINISTERSTVO FINANCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY**

ODBOR 39 - SPRÁVNÍ ČINNOSTI

Program

1. Novela zákona o místních poplatcích účinná od 1. 7. 2017 (JUDr. Jirásková)
2. Sdílená ekonomika a její souvislost s místním poplatkem za lázeňský a rekreační pobyt a místním poplatkem z ubytovací kapacity (JUDr. Jirásková)
3. Příprava internetových stránek Ministerstva financí pro oblast místních, správních a soudních poplatků (Mgr. Ruta)
4. Poznatky z kontrolní činnosti Ministerstva financí na krajských úřadech (Mgr. Ruta)
5. Nález Ústavního soudu PL ÚS 9/15 ze dne 8. 8. 2017 (JUDr. Žemlová)
6. Vymáhání bagatelních nedoplatků obcemi (JUDr. Balnerová Uzlová)
7. Diskuse

NOVELA ZÁKONA O MÍSTNÍCH POPLATCÍCH

JUDR. ZDEŇKA JIRÁSKOVÁ – VEDOUCÍ ODDĚLENÍ 3903 – SPRÁVNÍ ČINNOSTI V
OBLASTI POPLATKŮ

MINISTERSTVO FINANCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

ODBOR 39 - SPRÁVNÍ ČINNOSTI

Změny v zákoně o místních poplatcích

- zvýšení sazby u poplatku za povolení k vjezdu
- úprava osvobození u poplatku za systém nakl. s KO
- stanovení lhůty pro vydání OZV o místním poplatku za zhodnocení stavebního pozemku
- pravomoc správce poplatku uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy
- oprávnění obce upravit v OZV způsob placení a den platby poplatku rozdílně od daňového řádu
- povinnost poplatníka ohlásit údaj rozhodný pro osvobození nebo úlevu od poplatku v příslušných lhůtách, nebo jeho nárok zanikne

Poplatek za povolení k vjezdu - účinnost od 1.7.2017

Sazba poplatku – až 200 Kč za každý započatý den

Cíl úpravy – posílení regulační funkce poplatku
posílení ekologického účelu
snížit zájem o vjezd do příslušné lokality

Sazba poplatku nezměněna od 1.1.1991

Změna v pr. úpravě osvobození u poplatku za vjezd

- účinnost od 1.7.2017

- **Dříve** osvobozeny osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti
- **Nově** osvobozeny osoby, které ve vybraném místě **užívají nemovitost k podnikání nebo veřejně prospěšné činnosti**
- Podnikání – soustavná činnost, provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní účet a za účelem dosažení zisku
- Veřejně prospěšná činnost – OZ zavedl nový institut veřejné prospěšnosti, který je nezávislý na právní formě organizace, kt. splňuje zákonem stanovené podmínky – dosahování obecného blaha, bezúhonnost, majetek z poctivých zdrojů a jeho využívání k veřejně prospěšným účelům.

Změna v pr. úpravě osvobození u místního poplatku „za KO“

- účinnost od 1.1.2018

Nová úprava v § 10 odst. 3 se za slovo „osoba“ vkládají slova „podle odst.1 písm.a), zrušuje se písm. c)

V § 10b odstavec 3, který zní:

„(3) Od poplatku je osvobozena fyzická osoba **podle odst.1 písm.a)**, která je

a) umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,

b) umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého,

c) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.“.

Cílem úpravy provedené zákonem č. 266/2015 Sb., účinné od 1.1.2016 bylo osvobodit od poplatku

- osoby umístěné v zařízeních vyjmenovaných v ZMP v § 10b odst. 3 písm.a) až d), tj. které byly poplatníky z titulu trvalého pobytu, přestože prokazatelně v daném místě neprodukují odpad
- osvobození ovšem dopadlo i na poplatníky z titulu vlastnictví stavby určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu

Rozsah osvobození zakládal neodůvodněnou nerovnost mezi poplatníky.

Změna v pr. úpravě místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku
- účinnost od 1.7.2017

Výši sazby na 1m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce, **kteřou je povinná vydat nejpozději v tomto roce** (rozumí se kalendářní rok, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí).

Právní úprava nestanovila žádnou lhůtu, ve které by obce byly ještě oprávněny předmětný poplatek zavést. Stanovení lhůty do zákona bylo zpracováno z důvodu právní jistoty.

Úprava § 11 odst. 4 zákona o místních poplatcích- *účinnost od 1.1.2018*

„ (4) Penále, úroky a pokuty, upravené daňovým řádem, s výjimkou pořádkových pokut *a pokut za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy*, se neuplatňují.“

Daňový řád – ust. § 247a

Institut této pokuty byl zaveden s účinností od 1.1.2015. Vzhledem ke skutečnosti, že nebyla provedena úprava v ZMP nemohla být pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžitého charakteru využívána ve správě místních poplatků.

Pořádková pokuta

- taxativně stanovené důvody
 - a) kdo, závažně ztěžuje průběh řízení
 - b) ruší pořádek
 - c) neuposlechne pokynu úřední osoby
 - d) chová se urážlivě k úřední osobě
- lze uložit pořádkovou pokutu do 50 000 Kč
- rozhodnutí lze vydat pouze při jednání vedeném SD

- další důvod - kdo závažně ztěžuje nebo maří správu daní
 - lze uložit pořádkovou pokutu výši 500 000 Kč
 - lze ji uložit do 1 roku

Pokutu lze uložit opakovaně, podané odvolání má odkladný účinek
Pokuta je splatná do 15 dnů ode dne právní moci rozhodnutí.

Pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy

Správce daně může uložit

- a) nesplnění registrační, ohlašovací nebo jiné oznamovací povinnosti stanovené daňovým zákonem nebo správcem daně
- b) nesplnění záznamní nebo jiné evidenční povinnosti stanovené daňovým zákonem nebo správcem daně

Pokutu lze uložit - do výše 500 000 Kč

- do 3 let ode dne, ve kterém došlo k porušení povinnosti

Úprava § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích

- účinnost od 1.1.2018

- Do náležitostí obecně závazné vyhlášky se zařazuje:

„Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit další způsob placení a jemu odpovídající den platby poplatku než je způsob placení a den platby podle daňového řádu“.

Daňový řád - § 163 a násl. § 166

Obec se nemusí omezovat na výčet v ust. § 163 odst. 3, tedy na platby bezhotovostním převodem, v hotovosti nebo přeplatkem na jiné dani, ale může umožnit i placení prostřednictvím automatizovaného systému výběru poplatku.

§14 odst. 2 ZMP

- Obec může OZV upravit

- činí tak v samostatné působnosti podle svých podmínek a potřeb
- **...další způsob placení....**
 - *způsoby placení může pouze rozšířit oproti úpravě stanovené v DŘ*
 - *může se jednat o placení pomocí technického zařízení, SMS apod.*
 - *volba způsobu placení je na poplatníkovi*
- **... pokud obec upraví i jiný způsob platby musí upravit odpovídajícím způsobem i den platby**

Úprava § 14a doplněn odst. 4 zákona o místních poplatcích

- účinnost od 1.1.2018

„(4) V případě, že poplatník nesplní povinnost ohlásit údaj rozhodný pro osvobození nebo úlevu od poplatku ve lhůtě stanovené obecně závaznou vyhláškou nebo ve lhůtě podle odstavce 3, nárok na osvobození nebo úlevu zaniká; za nesplnění této povinnosti nelze uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy.“.

-
- Osvobození nebo úleva od poplatku je stanovena v ZMP a v OZV
 - poplatník je povinen nárok na osvobození nebo úlevu
 - uplatnit - u správce poplatku
 - ve lhůtách stanovených OZV nebo ZMP
 - nárok na osvobození nebo úlevu zaniká - v případě, že poplatník neohlásí údaj rozhodný pro osvobození nebo úlevu v přísl. lhůtách
 - nelze uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy

Od termínu 1.1.2018

- budou obce oprávněny v OZV stanovit poplatníkovi lhůty pro splnění povinnosti ohlásit údaj rozhodný pro osvobození (úlevu) - uplatnění nároku na osvobození (úlevu)
- v OZV je obec povinna stanovit lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti tak, že poplatník je povinen sdělit rozhodné údaje pro stanovení výše poplatkové povinnosti v rámci ohlášení vzniku jeho poplatkové povinnosti
- v OZV je obec oprávněna stanovit více lhůt pro plnění ohlašovací povinnosti (ohlásit údaj rozhodný pro osvobození (úlevu)) a to tak, že stanoví lhůtu ve vazbě na některý nebo každý druh osvobození

-
- povinnost ohlásit údaj rozhodný pro osvobození ve stanovených lhůtách (jinak nárok na osvobození (úlevu) zanikne) se vztahuje na osvobození (úlevu) stanovené v ZMP i na osvobození (úlevu) v OZV
 - u poplatků s poplatkovým obdobím kalendářní rok, zanikne nárok na osvobození vždy na příslušné poplatkové období nebo období, za které se osvobození podle ZMP nebo OZV posuzuje – *důvodová zpráva*
 - povinnost uplatňovat nárok na osvobození (úlevu) u poplatků s poplatkovým obdobím kalendářní rok opakovaně, tj. na každé poplatkové období, se bude odvíjet od obsahu OZV

Přechodná ustanovení ZMP

Právní úprava § 10b odst. 3 - omezení osvobození u poplatku za KO

§ 11 odst. 4 – pokuta za nesplnění povinnosti
nepeněžitě povahy

§ 14 odst. 2 – možnost jiného způsobu placení a jiný
den platby

§ 14a odst. 4 – povinnost ohlásit údaj rozhodný pro
osvobození nebo úlevu

se uplatní až od termínu 1.1.2018.

SDÍLENÁ EKONOMIKA

JUDR. ZDEŇKA JIRÁSKOVÁ – VEDOUCÍ ODDĚLENÍ 3903 – SPRÁVNÍ ČINNOSTI V OBLASTI
POPLATKŮ

MINISTERSTVO FINANCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

ODBOR 39 - SPRÁVNÍ ČINNOSTI

Akční plán pro rozvoj digitálního trhu

Za účelem plnění AP byla Vládou ČR schválena **Analýza sdílené ekonomiky a digitálních platforem**.

Analýza - prošla připomínkovým řízením
vláda uložila členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy úkoly

Především uložila identifikovat a vytvořit přehled relevantních právních předpisů a jejich ustanovení, které je nezbytné upravit za účelem regulačního ukotvení služeb tzv. sdílené ekonomiky.

Ministři financí a ministři vnitra uložila analyzovat možnosti vymahatelnosti místních poplatků i pro subjekty tzv. sdílené ekonomiky a výsledek těchto prací postoupit koordinátorovi digitální agendy.

Vláda doporučila hejtmanům a jejich municipalitám, aby se řídili usnesením vlády a spolupracovali na jeho naplnění.

Sdílená ekonomika a možnosti její regulace

Sdílená ekonomika - je živelným fenoménem, který vznikl, roste a vyvíjí se navzdory současnému právnímu řádu a regulatornímu prostředí.

- představuje možnost, jak maximalizovat využití ladem ležících statků
- může ale poskytovat prostor pro rozvoj šedé ekonomiky
- nejvýznamnějším způsobem se projevuje v ubytovacím a dopravním sektoru

Sdílená ekonomika vyvolává otázky z pohledu daňové správy, bezpečnosti, možnosti reklamování, vymáhání náhrady škody, dodržování hygieny apod..

Cestovní ruch a sdílené ubytování

V současné době ubytovací služby nabízí celá řada subjektů

- tradiční poskytovatelé hromadných ubytovacích služeb
(hotely, motely, penziony, botely, kempy)
- zprostředkovatelé nabídky hromadných ubytovacích zařízení
(Trivago, Booking)
- krátkodobé služby sdíleného ubytování – neformální ubytování
(byty, rodinné domy)

Služby sdíleného ubytování se dále dají dělit dle hlediska, zda ubytování přinese ubytovateli zisk, či nikoli (ubytovává zadarmo).

V rámci sdíleného ubytování existuje riziko nedodržování základních právních předpisů, které platí pro tradiční poskytovatele ubytovacích služeb, nejsou placeny daně a poplatky, není vedena evidenční ani domovní kniha, je porušován zák. o pobytu cizinců na území ČR.

Navrhované řešení

- Stanovit pravidla pro poskytování služeb v sektoru krátkodobého ubytování
- Vzhledem ke značným rozdílům v povaze a množství poskytovaných služeb zajistit rozhodovací pravomoc municipalitám, které mají mnohdy lepší přehled o turistické návštěvnosti konkrétní oblasti.

Problematika sdílené ekonomiky se dotýká místního poplatku

- za lázeňský nebo rekreační pobyt
- z ubytovací kapacity.

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Platí FO, která

- pobývá v lázeňském místě nebo místě soustředěného turistického ruchu
- přechodný pobyt je za úplatu
- za účelem rekreace nebo léčení

ZMP vymezuje osoby, které jsou z určitých sociálních důvodů od poplatku osvobozeny.

Poplatek vybírá ubytovatel, který je v postavení plátce, má povinnost vést evidenční knihu.

Sazba poplatku je až 15 Kč za osobu a den, pokud není dnem příjezdu. Může být stanoven paušální částkou za týden, měsíc nebo rok.

Poplatková povinnost není vázána na typ zařízení (stavby) , ve které lze poskytnout ubytování. Poplatek lze vybírat i za poskytování ubytování v rámci sdílené ekonomiky.

Problém

- nejsou sdílena potřebná data
- nedostatečná informovanost poplatkových subjektů
- nedostatečná vyhledávací činnost správců poplatků

Poplatek z ubytovací kapacity

Platí FO nebo PO, která ubytování poskytla v zařízeních určených pro přechodné ubytování za úplatu. Takovým zařízením není – byt

- rodinný dům
- stavba pro rodinnou rekreaci

Poplatku ve smyslu ZMP nepodléhá ubytovací kapacita v zařízeních, která slouží studentům a žákům, zdravotním, sociálním a charitativním účelům.

Sazba poplatku je až 6 Kč za každé využití lůžko a den. Může být po dohodě s poplatníkem roční paušální částkou.

Problém

- povinnost platit poplatek je v podstatě přenášena na ubytované osoby
- poplatek nelze vybírat v rámci sdílené ekonomiky

Legislativní řešení

1. Zachovat oba místní poplatky

- s tím, že budou novelizovány do té podoby, aby u každého poplatku byly jasně vymezeny daňověprávní prvky tj. předmět, subjekt, základ, sazba, osvobození apod.
- u poplatku z ubytovací kapacity rozšířit předmět poplatku o zařízení „sloužící“ k přechodnému ubytování

2. Sloučit oba poplatky

- vytvořit jeden „turistický“ poplatek
- nebo vytvořit „poplatek z ubytování“
- stanovit jasně daňověprávní prvky poplatku
- stanovit sazbu poplatku tak, aby nedošlo k výraznému snížení výnosu do rozpočtu obcí

V obou případech

- musí být zajištěn řádný legislativní proces s meziresortním připomínkovým řízením
- musí být zpracováno hodnocení dopadů regulace (RIA)

KONTROLA VÝKONU PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI SVĚŘENÉ ORGÁNŮM KRAJŮ A INFORMACE O INTERNETOVÝCH STRÁNKÁCH MF

MGR. LUBOŠ RUTA – ZÁSTUPCE VEDOUCÍ ODDĚLENÍ 3903 – SPRÁVNÍ ČINNOSTI V OBLASTI POPLATKŮ

Kontrola výkonu přenesené působnosti

Zákonné zmocnění: ust. § 86, 92 a 92a písm. b) zákona
č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 92 odst. 1– při výkonu přenesené působnosti jsou orgány územní samosprávy podřízeny příslušnému ministerstvu
=> dle zákona č. 2/1969 Sb. je MF ústředním správním orgánem mj.
pro oblast poplatků

§ 92a písm. b) – MF kontroluje výkon přenesené působnosti orgány kraje na svěřeném úseku

§ 86 odst. 2 písm. b) – kontrola, zda orgány krajů dodržují při výkonu přenesené působnosti zákony (případně jiné předpisy)

Kontrola výkonu přenesené působnosti

Systém kontrol přenesené působnosti je „zastřešen“ a koordinován Ministerstvem vnitra.

§ 93 písm. d) zákona o krajích – MV ve spolupráci s příslušnými ústředními správními úřady organizuje provádění kontrol na vybraných úsecích činnosti orgánů kraje, vyhodnocuje jejich výsledky a předkládá vládě návrhy na potřebná opatření

⇒ MV stanoví plán kontrol přenesené působnosti

⇒ MV zpracovává hodnotící zprávu, která je materiálem pro informování vlády o kvalitě výkonu přenesené působnosti orgánů kraje

Kontrola výkonu přenesené působnosti

Usnesení vlády č. 689/2013 – stanoví **tříletý interval** předkládání hodnocení

Hodnotící zpráva za roky 2014 – 2016:

- kraje měly možnost uplatnění připomínek
- dostupná na <http://www.mvcr.cz/clanek/hodnotici-zpravu-k-vysledkum-kontrol-vykonu-prenesene-a-samostatne-pusobnosti-sverene-organum-obci-kraju-a-hlavniho-mesta-prahy-za-leta-2014-2016.aspx>

Kontrola výkonu přenesené působnosti

- tříletý cyklus kontrol (v návaznosti na usnesení vlády č. 689/2013)
- od 1. 1. 2017 zahájen nový tříletý cyklus
- Ministerstvo vnitra stanovilo **nový plán kontrol**:
 - rok 2017: Ústecký kraj (březen), Plzeňský kraj (červen), Olomoucký kraj (září), Královéhradecký kraj (říjen)
 - rok 2018: Středočeský kraj (duben), Jihočeský kraj (květen), Jihomoravský kraj (červen), Zlínský kraj (říjen), Karlovarský kraj (listopad)
 - rok 2019: Pardubický kraj (březen), Liberecký kraj (duben), Kraj Vysočina (květen), Praha (červen), Moravskoslezský kraj (říjen)

Kontrola výkonu přenesené působnosti

- zaměření kontroly je plně v gesci Ministerstva financí (samozřejmě s ohledem na § 86 odst. 2 písm. b) zákona o krajích)

=>zůstává stejné = „dodržování zákonnosti při vydávání rozhodnutí o opravných prostředcích na úseku místních poplatků“

- **nově:** bude požadováno předložení výpisu z využívaného informačního systému (např. GINIS aj.), na kterém budou zaznamenána podání (postoupení) všech opravných prostředků za kontrolované období – spisový materiál ke kontrole bude vybrán až na jeho základě
- dlouhodobě malý počet případů, které jsou předmětem kontroly
=> budou kontrolovány spisy i za více než 1 rok zpětně

Zřízení internetových stránek

- na oficiálním webu Ministerstva financí nové stránky, které jsou zaměřeny na oblast místních, správních a soudních poplatků

=> aktuální informace, metodické informace, odpovědi na dotazy atd.

odkaz:

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky>

NÁLEZ ÚSTAVNÍHO SOUDU

PL ÚS 9/15 ZE DNE 8. 8. 2017

JUDR. HANA ŽEMLOVÁ- ODDĚLENÍ 3903 – SPRÁVNÍ ČINNOSTI V OBLASTI
POPLATKŮ

MINISTERSTVO FINANCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

ODBOR 39 - SPRÁVNÍ ČINNOSTI

Rozhodnutí ÚS

„Ustanovení § 10b odst. 1 písm. a) zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění účinném do 30. června 2012, bylo v rozsahu, v němž ukládalo povinnosti nezletilým poplatníkům, v rozporu s čl. 32 odst. 1 ve spojení s čl. 4 odst. 4, čl. 3 odst. 1, a s čl. 11 odst. 1 ve spojení s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.“.

Posouzení ÚS

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

- slouží k naplnění legitimního, ústavně výslovně předvídaného cíle,
- je nepochybně vhodným prostředkem k financování provozu takového systému,
- je protiplněním za jeho provoz.

Ústavněprávní přijatelnost zvoleného způsobu financování systému shromažďování odpadů neznamena absolutní volnost při volbě daňového subjektu, tedy že poplatníkem mohou být bez jakéhokoliv omezení i nezletilí.

Nezletilý jako poplatník poplatku za provoz systému shromažďování odpadů

Veřejná moc nezletilým nemůže ukládat povinnosti, které svou mírou či způsobem zatěžují nad únosnou mez možnost upravit si život podle vlastní potřeby.

Je ústavně chráněným zájem dítěte, aby do dospělosti nevstupovalo se závazky, jež mohou mít rdousící efekt.

Rodičovská odpovědnost jako povinnost k placení poplatku

Neobstojí námitka, že je ochrana nezletilého dostatečně zajištěna pomocí institutu rodičovské odpovědnosti, jinými slovy, že pokud poplatek neuhradí nezletilý, musí ho za něj zaplatit rodič a pokud tak neučiní, může po něm nezletilý žádat náhradu škody.

Takový závěr nemá dostatečnou zákonnou oporu.

Navíc právní úprava tíží především ty nezletilé poplatníky, kteří jsou bez vlastního majetku či pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí (např. děti vyrůstající v ústavní péči).

Rdousící účinek poplatku vůči nezletilým

Poplatek za provoz systému shromažďování odpadů nezohledňuje ani majetek, ani příjem, ani zda poplatník využívá služeb, ke kterým je poplatek vázán.

- Ukládá povinnost nezletilým poplatníkům, kteří zpravidla nemají ani prostředky k jejímu splnění, ani dostatečnou svéprávnost k samostatnému dobrovolnému plnění
- Nesplnění povinnosti spojuje s negativními následky, které se v krajní rovině projeví daňovou exekucí dluhu na prahu dospělého života.

Uložení daňové či poplatkové povinnosti nezletilým poplatníkům, kteří ji fakticky nemohou splnit, má vůči těmto poplatníkům rdousivý účinek.

Rozpor s ústavním pořádkem je však dán i tehdy, jestliže se rdousivý účinek projeví jen u části poplatníků.

Závěry ÚS

Právní úprava, která zatěžuje nezletilé poplatkovou povinností

- bez ohledu na to, zda mají prostředky k jejímu splnění (nebo alespoň možnost si takové prostředky obstarat),
- bez ohledu na možnost ovlivnit uložení platební povinnosti (např. zdržením se zpoplatňované činnosti) či se jí alespoň zprostit (např. uplatněním tvrdostní klauzule),

je v rozporu

- s druhou větou čl. 32 odst. 1 ve spojení s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (***absence zvláštní ochrany dětí a mladistvých***),
- s čl. 3 odst. 1 (***nepřípustná diskriminace na základě sociálního původu***), a
- s čl. 11 odst. 1 ve spojení s čl. 4 odst. 4 (***rdousící účinek poplatku***).

Důvody, které vedly k rozhodnutí, se vztahují pouze na nezletilé poplatníky poplatku za provoz systému shromažďování odpadů.

Proto soud omezil rozsah svého rozhodnutí právě na tuto skupinu poplatníků.

Ve smyslu čl. 89 odst. 2 Ústavy

Orgány veřejné moci jsou povinny promítnout důsledky shledané protiústavnosti do své rozhodovací praxe, tedy při řešení konkrétních případů zohlednit výše uvedené derogační důvody a neaplikovat § 10b odst. 1 písm. a) zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění účinném do 30. června 2012, v rozsahu, v němž ukládal povinnosti nezletilým poplatníkům.

Promítnutí důsledků shledané protiústavnosti do rozhodovací praxe

Pro správce místních poplatků promítnutí protiústavnosti při řešení konkrétních případů znamená

- nevyměřovat (nevydávat platební výměr) místní poplatek za provoz systému shromažďování odpadů ukládající platební povinnost nezletilým poplatníkům (teoreticky jde pouze o případy, kdy doposud neuplynula lhůta pro stanovení daně),
- nemožnost vykonat již vydané platební výměry na místní poplatek za provoz systému shromažďování odpadů, pokud ukládají platební povinnost nezletilým poplatníkům (upustit od vydání exekučního příkazu),
- zastavení daňové exekuce, jde-li o vymáhání splnění platební povinnosti uložené nezletilým poplatníkům.
(podle § 181 odst. 2 písm. i) daňového řádu – jiný důvod pro který nelze v daňové exekuci pokračovat)

Uvedený postup správce poplatku se týká řešení konkrétních případů právních vztahů vzniklých do 30. června 2012.

VYMÁHANÍ BAGATELNÍCH DAŇOVÝCH NEDOPLATKŮ OBCEMI

JUDR. MARTA BALNEROVÁ UZLOVÁ – ŘEDITEL ODBORU 39 – SPRÁVNÍ ČINNOSTI V OBLASTI DANÍ, CEL
A POPLATKŮ

MINISTERSTVO FINANCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

ODBOR 39 - SPRÁVNÍ ČINNOSTI

Způsoby vymáhání dle §175 DŘ

Správce daně může vymáhat nedoplatek

- daňovou exekucí
- prostřednictvím soudního exekutora
- uplatnit jej v insolvenčním řízení
- přihlásit jej do veřejné dražby

Správce daně zvolí takový způsob vymáhání, aby výše nákladů nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku.

Důvodová zpráva k § 175 DŘ

V rámci volby způsobu vymáhání by měl správce daně zvolit co nejefektivnější možnost pro vymožení dlužného nedoplatku s přihlédnutím k

- ☐ zásadě přiměřenosti, tj. nutnosti šetřit práva zúčastněných osob
- ☐ zásadě hospodárnosti
- ☐ k vlastnímu personálnímu vybavení,

Ustanovení §175 odst.2 DŘ v tomto ohledu stanoví výslovný požadavek na to, aby zvolený způsob vymáhání garantoval, že náklady spojené s vymáháním, které jsou přeneseny na dlužníka, nebudou ve zjevném nepoměru k výši vymáhaného nedoplatku.

Předpokládá se tak změna praxe správců daně, kteří ve snaze zjednodušit si práci opomíjejí základní principy, na nichž je veřejná správa postavena.

Mělo by tak dojít k zamezení případů, kdy na vymáhání bagatelního nedoplatku je povolán soudní exekutor, u nějž se minimální výše nákladů pohybuje v řádech tisíců korun, ačkoliv lze zajistit vymáhání nedoplatku vlastními silami, tedy způsobem pro dlužníka výrazně příznivějším.

Rozsudek NSS 8 As 143/2014

Pokud správní orgán poruší svou povinnost stanovenou §175/2 DŘ

- pověří vymáháním soudního exekutora
- přestože náklady spojené s tímto způsobem vymáhání budou ve zjevném nepoměru k výši dlužné částky

dopustí se nezákonného zásahu

- přípustná ochrana podle § 82 a násl. s.ř.s. (zásahová žaloba)

Námitka dle § 159 DŘ

osoba zúčastněná na správě daní může uplatnit námitku

- proti úkonu správce daně při placení daní
- nejde-li o rozhodnutí, u kterého daňový řád připouští podání odvolání

ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se o úkonu dozvěděla

➤ I tohoto prostředku ochrany může daňový subjekt využít.

Jak se vyhnout zásahové žalobě, případně námitce u vymáhání bagatelních pohledávek?

Správce daně provede úkony směřující k vymáhání daní dle svého personálního zabezpečení, např.

provede vyhledávací činnost směřující k zjištění majetku dlužníka

- bankovní účty
- stavební spoření
- plátce mzdy
- motorová vozidla

zahájí vymáhání daňovou exekucí

- srážkami ze mzdy
- příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb

provede odpis nedoplatku pro nedobytnost dle § 158 DŘ

Návrh spolupráce MF a KÚ na proškolení úředníků

MF zabezpečí

- lektora k proškolení problematiky daňové exekuce

Krajské úřady zabezpečí

- vhodné prostory pro školení
- účast úředníků zabývajících se daňovou exekucí